

งานประชุมระดับชาติ
ด้านดาราศาสตร์ ครั้งที่ 1

เครือข่ายจิตอาสา

why i why

อาสาสมัครกับเยาวชน

#HipsterMentor พี่เลี้ยงเด็กแนว : บทบาทเบื้องหลังการสร้างเยาวชนอาสาสมัคร

งานประชุมระดับชาติด้านการดาราศาสตร์ ครั้งที่ 1 วันที่ 7 พค. 2558 เวลา 15.30 – 17.00 น.

ณ ห้อง 5301 ชั้น 3 อาคารสนั่น เกตุทัศน์ (อาคาร 5) มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

องค์กรรับผิดชอบ : กลุ่มนวัตกรรมเยาวชนเพื่อสังคม (why i why)

รูปแบบการดำเนินการประชุม

ดำเนินการประชุมในรูปแบบการนำเสนอประสบการณ์จริงจากวิทยากร 3 ท่าน และเปิดให้ผู้เข้าร่วมได้แลกเปลี่ยนซักถามและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของตนเอง ดำเนินรายการโดย**คุณวันสนันท์ ศรีไพศาล** จากกลุ่มนวัตกรรมเยาวชนเพื่อสังคม สำหรับวิทยากรทั้ง 3 ท่าน ได้แก่

1. **คุณไพโรจน์ วิสุทธิวงษ์รัตน์ (ครูแวน)** อาสาสมัครที่ทำงานด้านสิ่งแวดล้อมและด้านเด็ก และเยาวชนมานับสิบปี มีประสบการณ์การเป็นพี่เลี้ยงเยาวชนอาสาสมัครทั้งรุ่นเล็กรุ่นใหญ่
2. **คุณฮาริส มาศชาย (ฮาริส)** อดีตเยาวชนอาสาสมัคร ผู้ก่อตั้งกลุ่มละครมาหยาร่วมถ่ายทอดประสบการณ์การเรียนรู้จากกระบวนการพี่เลี้ยงสู่การปรับเปลี่ยนตนเองมาเป็นพี่เลี้ยงให้กับน้องๆ อาสาสมัครในกลุ่มละคร
3. **คุณพรเพ็ญ เกียรไพศาล (โบว์)** อาสาสมัครประจำ กลุ่มนวัตกรรมเยาวชนเพื่อสังคม นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ร่วมถ่ายทอดประสบการณ์ประทับใจจากการได้รับการดูแลจากพี่เลี้ยงอาสาสมัคร ตั้งแต่เริ่มเข้ามาทำงานอาสาสมัครใหม่ๆ มาจนถึงปัจจุบัน

สรุปรายละเอียดการประชุม

ผู้ดำเนินรายการกล่าวทักทายผู้เข้าร่วม เชิญชวนทุกท่านยืนเส้นยืนสายเพื่อผ่อนคลายและกระตุ้นความพร้อมในการเรียนรู้ จากนั้นจึงกล่าวแนะนำกลุ่มนวัตกรรมเยาวชนเพื่อสังคม (why i why) พร้อมทั้งเกริ่นนำถึงความเป็นมาของการจัดกิจกรรมครั้งนี้ว่าเนื่องจากกลุ่มวอยไคววาย ได้มีการทำงานเพื่อส่งเสริมให้เยาวชนลุกขึ้นมาทำสิ่งดีๆ ในสังคม โดยเฉพาะในรูปแบบของการทำโครงการเพื่อสังคม ที่มีทั้งการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างนวัตกรรม เพื่อแก้ปัญหาในชุมชนของตนเอง เรียกว่าโครงการ “ตลาดประกอบฝัน” วอยไคววายดำเนินโครงการดังกล่าวต่อเนื่อง 6 ปี เกิดเยาวชนอาสาสมัครขึ้นมา 6 รุ่น และทำให้พบว่าปัจจัยสำคัญที่ทำให้เยาวชนสามารถทำโครงการได้สำเร็จ ตลอดจนเรียนรู้จากกระบวนการดำเนินโครงการ คือ กระบวนการเป็นพี่เลี้ยง หรือ Mentorship ดังนั้น ในห้องย่อยที่กลุ่มวอยไคววายดูแลวันนี้จึงได้

เชิญผู้ที่มีประสบการณ์ทั้งในมิติของผู้เป็นที่เลี้ยง และน้องๆ เยาวชนอาสาสมัครที่เคยได้สัมผัสกับการเป็นที่เลี้ยงอาสาสมัครมาแล้วประสบการณ์และแลกเปลี่ยนกับทุกท่านในวันนี้ โดยแต่ละท่านจะใช้เวลาพูดคุยประมาณ 15 นาที

วิทยากรท่านที่ 1 คุณไพโรจน์ วิสุทธิวงษ์รัตน์

คุณไพโรจน์กล่าวถึงผลึกความคิดจากประสบการณ์การทำงานอาสาสมัครและการเป็นที่เลี้ยงอาสาสมัครที่อยากแบ่งปันกับผู้ฟังทุกท่าน 4 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 มรดกทางความคิด (ไม่ได้ถูกเสมอไป) คุณไพโรจน์ยกเพลง “ไถ่อย่าง” ว่าเมื่อก่อนมันไม่ได้ร้องว่า “เสียบตุ๊ดซ้าย เสียบตุ๊ดขวา” แต่ร้องว่า “เสียบปีกซ้าย เสียบปีกขวา” แต่เมื่อยุคสมัยเปลี่ยนไปเนื้อเพลงก็เปลี่ยนไปเรื่อยๆ เป็นตัวอย่างหนึ่งของการส่งผ่านวิถีคิดที่ย่อมมีการเปลี่ยนแปลงและการปรับเปลี่ยนไปตามยุคสมัย กิจกรรมที่ถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่รุ่นหนึ่งมีความเฉพาะในแต่ละรุ่น คือมีฐานเดิมที่ถูกส่งมา แต่เมื่อมาถึงแต่ละรุ่น เขาก็จะมีการปรับเปลี่ยนตามแบบของเขาหรือตามยุคสมัยของเขา มรดกทางความคิดที่ได้รับการสืบทอดมาจึงอาจจะไม่ได้ถูกตรงตามแบบดั้งเดิม แต่สิ่งสำคัญคือเรารู้หรือไม่ว่ามันเปลี่ยน เปลี่ยนไปเป็นอย่างไร แล้วเราอยู่ร่วมกันในความเปลี่ยนแปลงนี้อย่างไร

ประเด็นที่ 2 ทุกอย่างเกิดขึ้นได้หลังความต้องการ กิจกรรมอาสาสมัครเป็นกระบวนการทางสังคม เพราะมีคนมารวมตัวกันทำงานอาสาสมัคร มันคือพฤติกรรมร่วม ซึ่งจำเป็นต้องมีการจัดการเวลาเรามารวมกัน แต่การจัดการต้องมีการจัดการตามความต้องการที่เกิดขึ้น แต่บางครั้ง กลุ่มคนที่ต้องการทำกิจกรรมก็ไม่ว่าความต้องการที่มาทำกิจกรรมนั้นๆ คืออะไร ซึ่งถ้าตอบคำถามไม่ได้ก็ไม่ควรทำ ทั้งนี้ ในเชิงกระบวนการ เราต้องกำหนดความต้องการก่อน แล้วเราจึงมากำหนดวัตถุประสงค์ จากนั้นเป้าหมายก็ตามมา เนื้อหาและรูปแบบกิจกรรมตามมา แล้วเราค่อยเลือกเครื่องมือที่เหมาะสมได้ ไม่ใช่ว่าคิดงานเพื่อให้ได้ใช้เครื่องมือที่เรา มี หากเทียบกับเรื่องความเป็นที่เลี้ยงเด็กแนว เด็กแนวหรือคนรุ่นใหม่ที่เราทำงานด้วย เขาคิดว่าทำไมเขาต้องเหมือนคนอื่น ตราบใดที่ไม่เดือดร้อนใคร เขาก็สามารถหาวิธีทำสิ่งต่างๆ ได้ตามที่ต้องการได้ แต่สิ่งสำคัญคือเขาต้องรู้ความต้องการก่อนว่าเขาต้องการอะไร

ประเด็นที่ 3 คุณค่าคือการกระทำ ความสุขคือพลังงาน โดยส่วนตัว คุณไพโรจน์เชื่อว่าการลงมือทำงานอาสาสมัคร แม้ยังไม่สำเร็จก็ถือว่าเกิดคุณค่าแล้ว ที่สำคัญคือในการทำงาน เรามักคิดว่าต้องทำงานเพื่อให้เกิดความสุข แต่แท้จริงแล้ว ในกระบวนการทำงานเราต้องทำอย่างมีความสุขด้วย ความสุขไม่ได้อยู่แค่ที่ปลายทาง ความสุขต้องเป็นพลังงานให้ทำงาน เป็นพลังงานผลักดันงานให้เดินหน้าไป คุณ

ไฟโรจน์ยกกรณี ลูกชวน แห่งคลองลัดมะยม ท่านพายเรือเก็บขยะตามลำพัง เคยถูกมองว่าบ้า แต่ลูกชวนก็ยังคงทำต่อไป เพราะมีความสุขกับการได้มีส่วนร่วมช่วยให้คลองสะอาดขึ้น ท้ายที่สุดผู้คนในชุมชนก็ให้คุณค่า และหันมาช่วยกันทำด้วย ความสุขทำให้ลูกชวนทำ แม้มันจะไม่ได้เห็นความสำเร็จ แต่มันยังมีคนนิทา และในที่สุด ความสุขในการทำงานก็ทำให้ลูกชวนทำอย่างต่อเนื่อง เริ่มเห็นผล แล้วทุกคนก็หันมาร่วมมือกันดูแลคลองลัดมะยม จนปัจจุบันขยายสู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยว เป็นตลาดน้ำคลองลัดมะยม

ประเด็นที่ 4 *อย่าลืมความเป็นจริง* ในระหว่างการทำกิจกรรมอาสาสมัคร พวกเราทุกคนก็ล้วนมีหน้าที่หลักด้วย และเราต้องไม่ลืมความจริงเรื่องนี้ นักศึกษาทำกิจกรรมอาสาสมัคร แต่ก็ต้องไม่ลืมว่าตัวเองเป็นนักศึกษา ต้องทำหน้าที่ส่วนนั้นด้วย ส่วนต่อมาก็คือเวลาเราทำกิจกรรมอะไรก็แล้วแต่ เราต้องเข้าใจว่าคนหิว เราเรียกร้านอาหารมากมายกับสังคม แต่เราต้องไม่ลืมที่จะเรียกร้านอาหารเห็นความจริงของสังคม เช่นกรณีเรียกร้านอาหารพลังงานโดยที่เราไม่ได้มองว่าตัวเราเองมีส่วนในปัญหานั้นอย่างไร เราไม่มองหรือมองความจริงไม่ครบ หรือการทำค่ายอาสาพัฒนาชนบทแต่ไปกินอาหารชาวบ้านจนชาวบ้านไม่มีจะกิน เราลืมมองความจริง เคยมีคนบอกว่าคนท้องอิมพุดอะไรก็ถูกเสมอ ถ้าท้องหิว แม้แต่แม่ยังฆ่าได้ ดูตำนานก่องข้าวน้อยฆ่าแม่เป็นตัวอย่าง เราไปบอกให้ชาวบ้านปกป้องป่า แต่ถ้าเขาไม่มีกิน ถ้าเจอควาง เขาก็ต้องกิน หมูปาก็ต้องกิน เจอไม้ก็ต้องตัด ทำทุกอย่างได้เพราะท้องหิว

คุณไฟโรจน์สรุปให้เห็นว่า การเป็นพี่เลี้ยงอาสาสมัครซึ่งมีการดูแลจากรุ่นสู่รุ่น พี่รุ่นน้อง อาจารย์ลูกศิษย์ ก็จะมีระยะห่างต่างกันไป ยิ่งห่างก็ยิ่งต่างความคิด กรอบการทำงานไม่เหมือนกัน พี่น้องทำงานร่วมกัน เราจะมีฐานคิดอีกแบบ แต่ถ้าเป็นครูออกแบบกิจกรรมให้นักเรียน ครูนึกเสมอว่าต้องป้องกันอะไรไม่ให้ภัยมาถึงตัวเด็ก ครูประถม มัธยม จะไม่พาเด็กไปทะเล เพราะต้องป้องกันอันตรายกับเด็ก แต่ถ้ารุ่นพี่รุ่นน้องก็คิดไม่เหมือนกัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้เราต้องทำความเข้าใจเพื่อที่จะไม่ตัดสินกัน มันเป็นเรื่องของการบริหารความเสี่ยง แตกต่างกันไปตามแต่ละบุคคลด้วย และอยากเน้นย้ำว่า เครื่องมือที่มีประโยชน์ในการที่จะดูแลกันอย่างหนึ่ง คือ การถอดบทเรียน เป็นเครื่องมือที่สำคัญมาก เพราะเป็นสิ่งที่ทำให้การส่งต่อบทเรียนสู่อีกคนหนึ่ง เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

ผู้ดำเนินรายการกล่าวขอบคุณวิทยากรท่านแรก และยังไม่เปิดให้ซักถามเนื่องจากวิทยากรคนที่ 2 คือ คุณฮาริส มาศชายต้องไปขึ้นเครื่องบินกลับจังหวัดกระบี่ให้ทัน จึงเชิญคุณฮาริสขึ้นพูดก่อน และขอให้ผู้ที่ต้องการสอบถามหรือแลกเปลี่ยนในประเด็นที่คุณไฟโรจน์นำเสนอที่หลัง

วิทยากรท่านที่ 2 คุณ ฮาริส มาศชาย

ผู้ดำเนินรายการแนะนำว่าคุณฮาริสเป็นเยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนการดำเนินงานโครงการนวัตกรรมเพื่อสังคมในโครงการตลาดประกอบฝันรุ่น 3 หลังจากจบโครงการก็ยังคงทำงานต่อเนื่อง ปัจจุบันทำกลุ่มละครมาหาฯ ใช้กระบวนการละครสร้างการเรียนรู้ให้กับเด็กๆ ที่จังหวัดกระบี่

คุณฮาริสกล่าวว่ามาร่วมพูดคุยในฐานะศิษย์เก่าของวายุไฉวายุ ในช่วงที่ทำกิจกรรมกับวายุไฉวายุ ตอนเรียนที่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ซึ่งเป็นช่วงที่สถานการณ์ 3 จังหวัดชายแดนใต้ กำลังรุนแรงมาก ตอนนั้นรวมตัวกับเพื่อนๆ เพื่อทำละครเกี่ยวกับเด็กปอเนาะ เพราะเป็นช่วงที่คนมีความเข้าใจในวิถีของเด็กปอเนาะ ตอนนั้นยากมาก เพราะแม้เราเป็นนักศึกษา เราก็ไม่ได้ปลอดภัย

จุดเริ่มต้นของการทำโครงการในช่วงนั้นหรืออาจเรียกได้ว่าเป็นการเข้ามาเป็นอาสาสมัคร คือการได้ค้นหาแรงบันดาลใจและสิ่งที่ยากทำโดยไม่มีใครมาบอกให้ทำ ตอนนั้นเราทำเพราะเราต้องการเห็นความเปลี่ยนแปลงในสังคม แล้วก็ช่วยเพื่อนๆ ในมหาวิทยาลัยมาร่วมกันทำงานตรงนี้ แล้วเราก็ได้ใช้กระบวนการและเครื่องมือที่เรียนรู้มาแชร์ความรู้กับเพื่อนๆ ถือว่าเป็นรางวัลชีวิต

สิ่งสำคัญที่ทำให้เริ่มทำงานอาสาสมัครและการทำต่อไปคือการที่ได้ค้นหาตัวเองและมีแรงบันดาลใจ ซึ่งพี่เลี้ยงสามารถช่วยเหลือเลี้ยงดูนี้ได้

ช่วงซักถามแลกเปลี่ยนกับคุณฮาริส

1. คำถาม : มีวิธีการสร้างแรงบันดาลใจในการทำงานอาสาสมัครอย่างไร

คุณฮาริส : ต้องเป็นวิธีสอนแบบไม่สั่ง ซึ่งวิธีนี้เขาก็ใช้กับน้องๆ อาสาสมัครในโครงการของเขาเหมือนกัน คือ ชี้ให้น้องๆ เห็นปัญหาในชุมชนหรือสังคม แล้วให้น้องเห็นถึงแรงกระทบอันเป็นแรงบันดาลใจ แล้วให้น้องได้คิดวิธีการทำงานและโครงการต่างๆ ด้วยตัวเอง และต้องมีการบริหารจัดการด้วย นอกจากใช้เครื่องมือแล้ว การบริหารจัดการต้องมีด้วย ทั้งเรื่องสไตล์ที่ต่างกัน ความสามารถที่ต่างกัน งานที่รับผิดชอบต่างกัน เราต้องมีการบริหารจัดการสิ่งต่างๆ เอง

2. คำถาม : ลักษณะเมนเทอร์แบบไหนที่ทำให้น้องๆ อาสาสมัครกลุ่มก้าวข้ามเรื่องยากๆ ได้

คุณฮาริส : ตอบว่ายังมีเรื่องยากในการทำงาน เราต้องพยายามพาน้องให้เห็นปัญหา ไม่ใช่ทำตัวให้เป็นปัญหาไปด้วย เราแก้จากจุดที่เราแก้ได้ก่อน เริ่มจากตัวเอง แต่อย่าทำให้ตัวเองเป็นปัญหาไปด้วย อุปสรรคอื่นๆ ก็มากอยู่แล้ว เราต้องไม่ทำให้ตัวเราเป็นปัญหา

3. คำถาม : ในภารกิจรรมนักศึกษา เราเจอคนที่ไม่ทำงาน เราพยายามชวนเขาคุยก็แล้ว เข้าหา ยาก อะไรก็ไม่ทำ เราจะมึวิธีทำอย่างไรได้บ้าง

คุณฮาริส : ลองดึงคนที่เขาอยากมีส่วนร่วมก่อน แต่ถ้าเราเจอกรณีแบบนี้ เราต้องสร้างความสัมพันธ์โดยเราเป็นฝ่ายเข้าหามากขึ้น ไม่ใช่แค่เรื่องงาน เราไม่ได้คิดว่าเราต้องชี้แนะหรือสั่งว่าให้น้องทำหนึ่ง สอง สาม แต่เราชวนคิดว่าควรจะทำอย่างไร สอนโดยไม่ต้องสั่ง แนะนำโดยไม่ต้องนำ

ผู้ดำเนินรายการ : เสริมคุณฮาริสว่าอาจจะต้องค่อยๆ ทลายกำแพงในเรื่องต่างๆ ไปก่อน เช่น เริ่มจากเป็นเพื่อนที่ละนิด สังเกตจากลักษณะส่วนบุคคลว่าน่าจะเข้าหาด้วยวิธีการแบบไหน แล้วหลังจากนั้นค่อยมาชวนคุยในเรื่องการทำงาน

4. คำถาม : อยากให้อธิบายกระบวนการทำงานของกลุ่มละครมาหยามากขึ้น

คุณฮาริส : กระบวนการทำงานของเราเป็นการใช้กระบวนการละครในการนำพาน้องๆ เรียนรู้ ปัญหาชุมชน และมีการฝึกทักษะน้องๆ ผ่านกระบวนการละคร เป้าหมายหลักคือการพัฒนาตัวน้องๆ เยาวชน เป้าหมายรองคือการส่งสารถึงชุมชนในประเด็นที่ทำละคร

5. คำถาม : อยากฟังตัวอย่างความสำเร็จของกระบวนการละครกับเด็กและเยาวชน

คุณฮาริส : เราใช้ละครร่ทำงานกับเด็กมุสลิมที่มีปัญหาเรื่องภาษา เราใช้กระบวนการละครไว้ก็ช่วยทลายกำแพงทางภาษา พัฒนาบุคลิกภาพ และช่วยให้คลี่คลายในบางประเด็นได้ เราใช้ละครสะท้อนปัญหาเด็กปอเนาะที่ถูกกล่าวหาว่าเป็นแหล่งซ่องสุม แต่น้องๆ เขาได้สะท้อนความจริง ความภาคภูมิใจที่สวนกระแสสังคม น้องๆ ก็มีกำลังใจมากขึ้น คนที่ได้ดูก็มีกำลังใจมากขึ้น

ผู้ดำเนินรายการแนะนำวิทยากรว่าเป็นอาสาสมัครมาตั้งแต่เรียนชั้นมัธยมต้น เรียนรู้ และทำงานอาสาสมัครด้วยกันกับกลุ่มนวัตกรรมเยาวชนเพื่อสังคมมาจนปัจจุบัน

คุณพรเพ็ญเล่าให้ฟังถึง “พี่เลี้ยงอาสาสมัคร” ในชีวิตของตนเอง คนแรกคือ ป้าตุ้ เป็นผู้ที่เปิดโอกาสให้เธอได้ลองทำงานในชุมชน ได้ลองจัดงานเอง ป้าตุ้ทำให้รู้สึกไว้วางใจที่จะคิดและทำสิ่งต่างๆ แม้ว่าในช่วงหนึ่งรู้สึกว้าป้าตุ้ดูเรามาก แต่เราก็ยังอยากมาทำงาน เพราะว่าเราอยากเป็นเหมือนป้าตุ้ที่ทำงานเพื่อชุมชนมาอย่างต่อเนื่องและจริงใจ

ต่อมา คุณพรเพ็ญได้ทำกิจกรรมกับพี่เก๋ พี่แนน กลุ่มนวัตกรรมเยาวชนเพื่อสังคมก็รู้สึกประทับใจที่พี่ๆ ไม่ได้หุ่มคาดหวังมาที่เรา ทำให้เราไม่รู้สึกกดดัน แต่เขาสอนเราในหลายๆ เรื่อง เอาใจใส่ในเรื่องชีวิตส่วนตัวด้วย ดูแลเรื่องความรู้สึกด้วย ไม่ได้คุยกันแต่เรื่องงานเท่านั้น เช่น ตอนจะสอบเข้ามหาวิทยาลัย เราอยากเข้าสังคมสงเคราะห์ พี่เขาถามเราว่าทำไมจึงอยากเรียน เราก็สะดุด ทำให้เราได้คิดทบทวนว่าเราอยากเรียนจริงๆ หรือไม่ ทำให้เข้าใจตัวเอง พอไปสอบก็ปรากฏว่าสอบติดที่อื่น ไม่ได้คณะที่หวังไว้ คุณพรเพ็ญบอกว่าตอนนั้นเสียใจมาก แต่พอคุยกับพี่ๆ แล้วเขาบอกว่าไม่เป็นไร ปีหน้าก็มี คณะอื่น มหาวิทยาลัยอื่นก็มี ทำให้เรามีกำลังใจมากยิ่งขึ้น เห็นความเป็นไปได้อื่นๆ มากขึ้น

คุณพรเพ็ญสรุปว่าพี่เล่าไหม้ไลน์ชีวิตตนเองมาทั้งหมดก็เพราะอยากให้เราเห็นว่าความจริงใจ หวังดี ความรู้สึกดีส่งต่อได้ผ่านหลายช่องทาง ส่งผ่านเวลาถึงกันและกันได้ เหมือนที่พี่เลี้ยงส่งต่อให้หน่อยๆ ที่ตัวเองดูแลอยู่ ขอให้ทุกคนสู้ต่อไป

ช่วงซักถามแลกเปลี่ยนกับคุณพรเพ็ญ

1. คำถาม : ลักษณะพื้นที่ที่คุณพรเพ็ญรู้สึกไว้วางใจในการมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นอย่างไร ป้าตุ้ทำอย่างไร

คุณพรเพ็ญ : ป้าตุ้ให้ลงมือทำงานเองเลย มีครั้งหนึ่งจะเข้าไปทำกิจกรรมในชุมชน ป้าตุ้ให้เราถามในที่ประชาคมเองเลยว่าชาวบ้านอยากให้เราทำอะไร เราชู้สึกเกร็งมาก แต่พอถาม ชาวบ้านก็ตอบมาว่าอยากทำอะไรหลายอย่าง มีหลายคำตอบมาก เราชู้สึกว่าไม่น่ากลัว เราทำได้

2. คำถาม : เท่าที่ฟัง ดูเหมือนว่าพี่เลี้ยงอาสาสมัครของคุณพรเพ็ญได้เข้ามาช่วยทั้งในการทำงานและในชีวิตส่วนตัว

คุณพรเพ็ญ : ใช่ (สำคัญมาก)

3. คำถาม : คุณพรเพ็ญโตมากับวายไฉววยและดูประทับใจ อยากถามว่าจากประสบการณ์ของคุณพรเพ็ญที่ได้รับมา คุณพรเพ็ญเอาอะไรไปใช้ในการเป็นเมนเทอร์น้องๆ ต่อบ้าง
คุณพรเพ็ญ : ความจริงใจ ซึ่งแสดงต่อได้หลายทิศทางมากๆ

ช่วงเปิดซักถามทั่วไป

1. คำถาม : วายไฉววยมีประสบการณ์การเป็นเมนเทอร์น้องๆ กลุ่มเสียงบ้างไหม
ผู้ดำเนินรายการ : ไม่เชิงว่าเป็นกลุ่มเสียง แต่เป็นงานที่ยากและยังคงจดจำได้ นั่นคือเราเคยทำงานกับน้องๆ เด็กแรพในจังหวัดยะลา ชื่อกลุ่ม Yala Independent Rapper (YIR) น้องกลุ่มนี้ส่งโครงการเข้ามา อยากทำงานกับน้องๆ เด็กกำพร้า วางแผนไว้ไม่ชัดเจนนัก หลังจากได้ทุนทำโครงการก็ติดช่วงเวลาฝึกงาน อยากยกเลิก คิดว่าอาจจะทำไม่สำเร็จ เราก็บอกว่าเป็นไรคุยกันหลายครั้งเพื่อหาทางออกร่วมกัน สุดท้ายพบกันครึ่งทาง ทำงานภายใต้ข้อจำกัดเรื่องเวลาและสถานที่ น้องๆ ขอแต่งเพลงแรพ รวบรวมผลงานเป็นอัลบั้มและวางจำหน่าย หาเงินทุนสนับสนุนให้น้องๆ เด็กกำพร้าที่ยะลา และลงไปทำกิจกรรมกับเด็กๆ หลังจากโครงการนั้นสมาชิกในทีมแยกย้ายด้วยเหตุทางการศึกษา ทุกวันนี้ สมาชิกคนหนึ่งชื่อ YIR ยังคงทำเพลงในชื่อ CobraK เน้นแต่งเพลงแรพสะท้อนสังคม สะท้อนความคิด ปัจจุบันทำรายการทีวีชื่อ Thai Rap TV ในช่อง YouTube
2. คำถาม : วายไฉววยให้คำจำกัดความเด็กแนวอย่างไร
ผู้ดำเนินรายการ : เด็กทุกคนมีแนวของตัวเอง
3. คำถาม : เราจะทำอย่างไรให้น้องเห็นว่าเราจริงใจ ในกรณีที่มีน้องๆ หลายคนอยู่ภายใต้การดูแล
คุณดวงรักรักษ์ : ดูแลทั้งเรื่องงานและเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับงาน ใช้บุคลิกของเราให้เป็นประโยชน์หาทีมก็ได้ ถ้าเด็กเยอะๆ เราต้องมีทีมเพื่อกระจายตัวกัน
ผู้ดำเนินรายการ : เราใช้วิธีสังเกตน้อง แต่ละคนมีลักษณะส่วนตัว การเข้าหาแต่ละคนไม่เหมือนกัน น้องบางคนชอบเฮี้ยว บางคนชอบบ๊องดูแล้วความรู้สึก (เช่นน้องโบว์) บางคนแค่เราไม่

แท็กชื่อเขาในเฟซบุ๊กก็น้อยใจแล้ว หลายกรณีที่เป็น sensitive เราต้องทำความรู้จัก character ส่วนตัวข้างน้องๆ ของเรา

คุณปาน (ผู้เข้าร่วม) : ขอแลกเปลี่ยน ผมคิดว่าการเป็นพี่เลี้ยงน้องๆ คืออย่าตัดสิน เพราะอาจจะเป็นจุดเปลี่ยนที่เราไม่รู้เลยว่าเขาจะไปอย่างไร ต้องเปิดโอกาสให้เขามีที่ยืน มีเวทีเป็นของตัวเอง พอถึงเวลา เขาจะโชว์คุณค่าออกมาเอง

คุณดวงรักรักษ์ : สิ่งที่คุณปานพูดทำให้นึกได้ถึงประเด็นการรู้จักรอบ คือ การเป็นพี่เลี้ยงต้องรอบเป็น เราต้องเชื่อ และรอคอยเป็น เพื่อให้เขาได้มีเวลาคิดและเห็นคุณค่าตัวเอง

4. คำถาม : อยากถามเพิ่มเติมถึงกรณีตัวอย่างที่คุณปานพูดถึง

คุณปาน : (ยังคิดกรณีที่ชัดๆ ไม่ออก) คนเรามีแนวการเรียนรู้ต่างกัน อย่าไปยึดติดกับวิธีการใดวิธีการหนึ่ง คนเรามีความแตกต่างกันเยอะมาก บางคนชอบให้ทำให้ดู บางคนชอบให้แตะไหล่เฉยๆ ก็พอ

5. คำถาม : นอกเหนือจากสร้างเด็กๆ ธรรมดา เราทำงานกับกลุ่มเสี่ยงหรือไม่

ผู้ดำเนินรายการ : ไม่มี แต่ท่านอื่นทำงานกับกลุ่มนี้อยากแลกเปลี่ยนหรือไม่

คุณสุทธิณี หัวหน้างานแนะแนว มช. : ทุกที่มีเด็กที่มีปัญหา การปรับพฤติกรรมเด็กที่มีปัญหาใช้พลังมาก หน้าที่เมนเทอร์เรื่องนี้คือเราต้องมีเครือข่ายเยอะ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เราต้องรู้จักเครือข่ายเพื่อช่วย เราต้องรู้ว่าต้องไม่หยุดเรียนรู้ และต้องให้เขาตัดสินใจและรับผิดชอบตัวเอง

6. ข้อเสนอจากน้องเยาวชน : เด็กดีถูกลืมน้อย อยากให้เห็นความสำคัญของกลุ่มนี้ด้วย เมนเทอร์ที่ดีควรรักษาและเสริมพลังกลุ่มที่ดีอยู่เรื่อยๆ ทำให้เขาฮึดอยากทำงานต่อได้ ตรงนี้เราคิดว่าเป็นสิ่งที่ดี ทำให้กลุ่มเข้มแข็งได้ รวมถึงดึงด้านดีของเขาออกมาให้คนอื่นฯ เห็นบ้าง ทำให้สังคมชื่นชมเด็กดีฯ หรือด้านดีฯ ของเด็กออกมาด้วย

ผู้ดำเนินรายการแนะนำเอกสารที่จะแจกให้ทุกท่านคือหนังสือ “สอน เปลี่ยน เรียนรู้” บทเรียนการพัฒนาวิชาวิจัยและสถิติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ภาคพายัพ ที่กลุ่มวายุไอลวายุร่วมมือกับอาจารย์ผู้สอน และเอกสารวีว Mentorship

ข้อคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมประชุม

1. อยากให้มีการจัดกิจกรรมด้วย นอกเหนือจากการพูดอย่างเดียว
2. จากการสังเกต คิดว่าผู้เข้าร่วมน่าจะอยากฟังเรื่องของการ 멘เทอร์เยาวชนที่เป็นกลุ่มเสี่ยงและในเชิงการแนะแนวเพิ่มขึ้น นอกเหนือจากเรื่องการเป็นพี่เลี้ยงอาสาสมัครเท่านั้น

ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการทำงาน

ไม่มี

ภาพบรรยากาศการประชุม

ยืดเส้นยืดสายก่อนเริ่มฟังประสบการณ์จากวิทยากรทั้ง 3 ท่าน

คุณไพโรจน์ถ่ายทอดประสบการณ์การเป็นพี่เลี้ยงอาสาสมัคร

คุณฮาริสจากกลุ่มละครมหายา

คุณพรเพ็ญ อาสาสมัครประจำกับวายุไฉววย

ผู้เข้าร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์